

RUDOLF MATZ – priznanja i odličja na polju glazbe i sporta (iz donacije Muzeju grada Zagreba)

Nastavljajući niz članaka o priznanjima i odlikovanjima poznatih ličnosti grada Zagreba, autori su u ovom članku obradili priznanja hrvatskoga skladatelja, pedagoga i dirigenta, slavnog sportaša i nadasve svjetski poznatog i priznatog violončelista, maestra Rudolfa Matza, koji je, kao sedmogodišnji dječak, zavidljivo slušajući snažne akorde na klaviru iz susjedne kuće izjavio „... imao sam osjećaj da su me neka nevidljiva krila ponijela nebu pod oblake“.

Muzej grada Zagreba preuzeo je 22. veljače 1989. vrlo vrijednu donaciju poznate zagrebačke glazbene obitelji Matz – Rudolfa i Margite, njihovo zagrebačko obitavalište s cijelim inventarom. Donacija, među inim, sadrži i brojna priznanja i odličja, koja je za svoje vrlo aktivno djelovanje na polju glazbe i sporta dobio maestro Rudolf Matz.

Voditeljica Zbirke Matz, kustosica Muzeja grada Zagreba Zrinka Jelčić, autorica je vrsnoga kataloga o navedenoj donaciji, svečano promoviranog 1. srpnja 2010.

Rudolf Matz

Rođen je 19. rujna 1901. u Zagrebu, od oca Mavre, časnika nekadašnje Vojne krajinje, i majke Paule, kao Vladimir Emil Rudolf, a ime Rudolf zadržao je od najranijega djetinjstva. Oduvijek je glazba u njemu izazivala snažne dojmove, pa je, uz školovanje na gornjogradskoj gimnaziji, polazio i Glazbenu školu Hrvatskoga glazbenoga zavoda.

Njegova ljubav prema sviranju violončela prevladala je i označila njegov životni put. Tijekom toga puta bio je jedan od najaktivnijih pokretača glazbenoga života u Zagrebu te je ostvario bogati životni opus na području komorne glazbe. Bio je osnivač više glazbenih društava, orkestrara i zborova, utemeljitelj Udruženja glazbenih pedagoga Hrvatske. Kao kompozitor, u svojim je djelima kombinirao nacionalni smjer i impresionizam. Bio je dirigent, član Zagrebačkoga trija i gudačkoga kvarteta te pokretač nekoliko glazbenih časopisa i nadasve svjetski priznat i poznati majstor violončela.

Kao član zagrebačkog HAŠK-a, Rudolf Matz bio je reprezentativac u atletici i višestruki državni prvak i rekorder na 100, 200 i 400 metara te u štafeti 4 x 100 metara.

Kao vrsnog umjetnika, važnoga društvenoga djelatnika, duhovitog i dobrodošlog u svim krugovima, prihvaćali su ga s iskrenim poštovanjem kao dobronamjernoga gospodina.

Bio je oženjen s Margitom, rođ. Neustadt, nastavnicom klavira i prvom našom čembalisticom.

Umro je u Zagrebu 22. ožujka 1988.

U spomen na velikog umjetnika, Grad Zagreb 2008. godine u naselju Sopnica – Jelkovec (Sesvete) nazvao je ulicu njegovim imenom.

Rudolf Matz za svoj je rad pedagoga, dirigenta i zborovođe, glazbenika i kompozitora, dobio niz priznanja – diplome, povelje, srebrne vijence s lentama, pehare, zahvalnice i priznanja, i niz drugih predmeta umjetničke izrade. Ovdje ćemo nabrojiti samo najvažnije:

Odlikovanje Hrvatskog pjevačkog saveza iz godine 1930.

Odlikovanje je ovalnog oblika, dimenzija 55 x 33 mm, izrađeno u zagrebačkoj kovnici *Griesbach i Knaus*.

Odlikovanje je srebrno, ovalnog oblika, s pozlaćenim štitom u sredini, na kojem je stilizirani notni znak s plavim kristalom. Oko štita je poslagano lovorovo lišće, s ornamentom ispod ušice, kojom visi o ripsanoj vrpici plave boje.

Medalja Hrvatskog pjevačkog saveza – Nikola Faller iz 1937. godine

Dvostrana brončana, kovana medalja, Ø 42 mm. Dodjeljivala se za izniman doprinos vokalnoj glazbi i djelovanju Hrvatskog pjevačkog saveza.

Av.: Poprsje Nikole Fallera u profilu ulijevo, ispod poprsja autograf u reljefu Faller Nikola; uz gornji rub natpis: ZA PJEVAČKE ZASLUGE. Desno od poprsja signatura BR.

Rv.: Prikaz crtovlja s notom i lovorovim grančicama ispod. Uz gornji rub natpis: HRVATSKI PJEVAČKI SAVEZ.

Medalja visi o kopči na plavoj ripsanoj vrpci.

Autor medalje: akademski kipar Vojta Braniš.

Avers medalje

Revers medalje

Medalja Udruženja kompozitora Hrvatske

Dodijeljena u povodu 50 godina skladateljskog rada 1970. godine.

Medalja je lijevana, dvostrana, Ø 96 mm, od posebrenne bronce.

Autor medalje: akademski kipar i medaljer Želimir Janeš.

Medalja je izrađena u kovnici Zagreb.

Av.: Reljefni prikaz profila Rudolfa Matza ulijevo. Uz rub lijevo natpis RUDOLF MATZ. Desno signatura: ŽJ/70

Rv.: Gore lijevo prikaz violinskoga ključa, desno natpis 50 GODINA/JAVNOG SKLADA/TELJSKOG/RADA. Dolje prikaz fragmenta starohrvatskog pletera. Uz rub uokolo natpis: UDRUŽENJE KOMPOZITORA HRVATSKE 1970.

Avers medalje

Revers medalje

Zlatna spomen-medalja Saveza kompozitora Jugoslavije

U povodu dvadesete godišnjice osnutka Saveza kompozitora Jugoslavije, Glavni odbor Saveza dodijelio mu je 1970. godine Zlatnu spomen-medalju s pripadajućom diplomom „Za aktivno učešće u radu Saveza na afirmisanju jugoslovenskog muzičkog stvaralaštva u razvijanju i unapređivanju zaštite autorskih prava“.

Medalja je, na žalost, zagubljena.

Diploma je od tvrdog papira, dim. 43 x 31 cm.

Diploma

Nagrada Ivana Filipovića za životno djelo

Dodijeljena je Rudolfu Matzu u Zagrebu 28. listopada 1976., „za unapređivanje pedagoške teorije i prakse“.

Nagrada se sastoji od diplome i plakete. Plaketu je izradio akademski kipar i medaljer Želimir Janeš. Plaketa je iskovana u kovnici IKOM Zagreb.

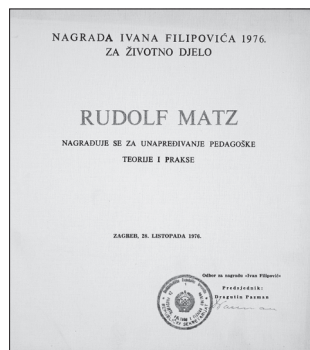
Diploma je od tvrđega papira, u mapi od bijele kože, dim. 21 x 24 cm.

Plaketa je dvostrana, lijevana u bronci, dim. 62 x 65 mm.

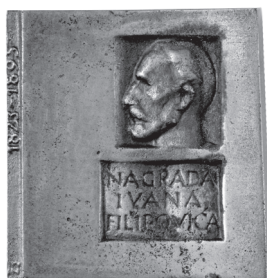
Av.: Gore desno u četverokutnom polju glava Ivana Filipovića u profilu ulijevo, dolje desno u većem četverokutnom polju natpis: NAGRADA/

IVANA/FILIPOVIĆA. Posve lijevo u vrpici natpis: 1823-1895, dolje signatura Ž.J.

Rv.: Dolje desno u pravokutnom polju prikaz zgrade Učiteljskog doma u Zagrebu. Uz desni rub natpis: HRVATSKI UČITELJSKI DOM.

Diploma

Avers plakete

Revers plakete

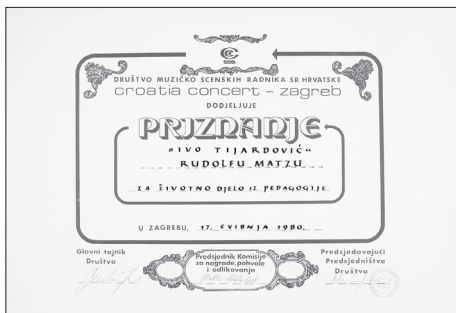
Nagrada „Ivo Tijardović“ za životno djelo iz pedagogije

Dodijeljena u Zagrebu 17. svibnja 1980., a sastoji se od priznanja i medalje.

Priznanje je tiskano i ispisano rukom na tvrđem papiru, dim. 35 x 50 cm.

Medalja je jednostrana, lijevana u bronci, okrugla Ø 98 mm.

Na kružnom polju glava je Ive Tijardovića u profilu, okrenuta ulijevo, na kružnoj vrpici oko glave natpis je: NAGRADA/IVO TIJARDOVIĆ, uokolo uz rub natpis: DRUŠTVO MUZIČKIH RADNIKA HRVATSKE/CROATIA CONCERT.

Priznanje

Medalja

Povelja MILKA TRNINA za životno djelo

Povelju mu je dodijelilo 15. prosinca 1981. Udruženje muzičkih umjetnika Hrvatske u povodu 35-te obljetnice „kao priznanje za izuzetan doprinos razvoju muzičke umjetnosti i uspješnu dugogodišnju suradnju“.

Povelja je od tvrdoga papira, dim. 34,5 x 25 cm.

Povelja

Nagrada Vladimir Nazor za životno djelo

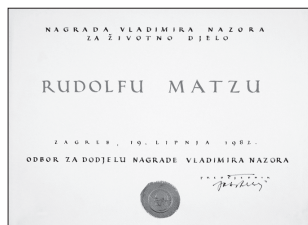
Dodijeljena je u Zagrebu 19. lipnja 1982. Sastoji se od diplome i medalje.

Diploma je od tvrdoga papira, dim. 29 x 39 cm, s pozlaćenim pečatom i u mapi od smeđe kože.

Medalja je dvostrana, lijevana, od pozlaćene bronce, Ø 60 mm.

Av.: Popsrje Vladimira Nazora u profilu ulijevo

Rv.: Natpis NAGRADA/VLADIMIRA/NAZORA. Gore prikaz lire, dolje prikazi slikarske palete s kistovima i svitka papira s perom.

Diploma

Avers medalje

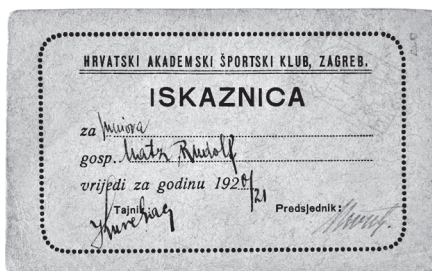
Revers medalje

U sklopu svog umjetničkog rada dirigirao je na međunarodnom natjecanju u narodnim plesovima, održanom u sklopu XI. Olimpijskih igara u Berlinu, u srpnju 1936. te je kao umjetnik – športaš nazočio toj velikoj športskoj priredbi.

Diploma

Kao aktivan član zagrebačkog Hrvatskog akademskog športskog kluba (HAŠK) od 1920. godine, iskazao se na sportskom polju i ostvario vrhunske rezultate.

Članska iskaznica HAŠK-a

Njegov sportski napredak zaustavila je ozljeda mišića desne natkoljenice te se 1924. godine povukao iz natjecateljskoga sporta, a 1928. godine definitivno se oprostio od sportske karijere.

1920.

Medalja za II. mjesto na 200 m

Sportsku karijeru započeo je kao mladi sportaš te je već na početku, na mitingu zagrebačkih klubova, održanom 20. lipnja 1920., u utrci na 200 metara osvojio drugo mjesto i medalju.

Medalja je dvostrana, kovana od posrebrene bronce, Ø 33 mm. O ušici je visila na vrpci.

Av.: Prikaz trkača na atletskoj stazi, okrenutog udesno.

Rv.: U sredini natpis: II/200 m/ZGB. 20. VI. 1920/HAŠK.

Uz povišeni obrub lijevo, reljefna hrastova grančica, desno lovorova, pri dnu povezane vrpcom.

Avers medalje

Plaketa za I. mjesto u trčanju teklića 4 x 100 m

Istoga dana, u utrci u trčanju teklića na 4 x 100 metara osvojio je prvo mjesto i plaketu.

Plaketa je dvostrana, lijevana od pozlaćene bronce, dim. 44 x 30 mm.

Av.: Lijevo dolje prikaz dvojice trkača okrenutih udesno, na isječku stilizirane atletske staze.

Rv.: Natpis I/TRČ:TEKL/4x100 m/ZGB. 20. VI. 1920./HAŠK

Avers plakete

Medalja za II. mjesto u utrci teklića kroz Zagreb

U utrci teklića kroz Zagreb dobio je medalju za osvojeno drugo mjesto.

Medalja je dvostrana, kovana od pozlaćene bronce, Ø 33 mm, visi o ušici na vrp-
ci.

Av.: U plitkom reljefu uz lijevi rub hrastova je grančica, a uz desni rub lovorova grančica, a dolje su povezane vrpcom. U sredini je ugraviran natpis:

II/TEKLIĆI/KROZ/ZAGREB

Rv.: U sredini datum: „28.8.920.“

Avers medalje

Plaketa za I. mjesto na 100 m

29. kolovoza 1920. održan je HAŠK - miting u korist „Hrvatskog radiše“ u Zagrebu. S rezultatom od 11,8 sekundi osvojio je prvo mjesto i postavio prvi jugoslavenski rekord u trčanju na 100 metara.

Plaketa je dvostrana, kovana u srebru, dim. 30 x 31 mm. Iskovana u kovnici Franje Sorlinija u Varaždinu.

Av.: Desno je lik kovača okrenutog udesno, naslonjenog čekićem na nakovanj. Ispred glave kovača brojka je „1920.“ U pozadini je prikazano selo s nizom kuća i crkvenim tornjem. S obje su strane, kao ukras, lisnate grančice.

Dolje natpis: HRVATSKI/RADIŠA/ZAGREB.

Rv.: natpis: I/TRČANKE/100 m/29.8.920. Ispod signatura s puncom: SORLINI VARAŽDIN.

Avers plakete

Medalja za I. mjesto na 100 m u Pragu

Na atletskom mitingu A.C. Sparte u Pragu 19. rujna 1920. osvojio je prvo mjesto, istrčavši 11,4 sekunde na 100 metara.

Medalja je dvostrana, lijevana od pozlaćene bronce, Ø 40 mm, s ušicom o kojoj visi na vrpci.

Av.: Nagi klasičan lik bacača koplja, prikazan u raskoraku okrenut ulijevo, na glavi nosi kacigu s perjanicom, u uzdignutoj lijevoj ruci drži štit, a u desnoj ruci, u zamahu, koplje. U sredini dolje natpis: A:C. SPARTA/V PRAZE

Rv.: Gore polukružni natpis XXXIII. M.A.Z./1920/, sredinom: -I-, dolje polukružno: 100 M.

Avers medalje

Medalja za I. mjesto na 200 m u Pragu

Istoga dana na mitingu u Pragu osvojio je prvo mjesto i u utrci na 200 metara, istrčavši najbolji rezultat: 24,6 sekundi.

Medalja je identična medalji za 100 metara, osim što je na reversu brojka 200.

Plaketa za I. mjesto na 100 m na prvenstvu Jugoslavije

3. listopada 1920. održano je u Zagrebu prvenstvo Jugoslavije, na kojem je, u utrci na 100 metara osvojio prvo mjesto.

Plaketa je jednostrana, lijevana od pozlaćene bronce, dim. 40 x 30 mm.

Uz plaketu je trobojnica.

Lijevo u donjem dijelu reljefni je lik trkača okrenutog udesno, na stiliziranom isječku atletske staze. Gore uz rub natpis: PRV:JUGOSL., desno:

I/100 m./ZGB./3.X.920./L.S./ZA H. i SL.

Plaketa

Plaketa za I. mjesto na 200 m na prvenstvu Jugoslavije

3. listopada 1920., na prvenstvu Jugoslavije u Zagrebu, osvojio je i prvo mjesto u utrci na 200 metara.

Plaketa je identična plaketi za prvo mjesto na 100 m, osim što je umjesto brojke 100 gravirana brojka 200.

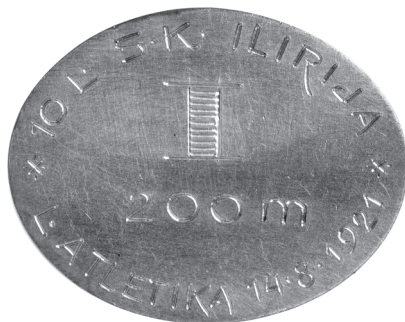
1921.

Plaketa za I. mjesto na 200 m u Ljubljani

U Ljubljani je održan atletski miting ILIRIJE, 14. kolovoza 1921., na kojem je osvojio prvo mjesto u utrci na 200 metara.

Plaketa je jednostrana, ovalna, od pozlaćene legure, dim. 31 x 39 mm.

Uz gornji rub ugraviran je natpis: 10. L. S. K. ILIRIJA. L. ATLETIKA 14. 8. 1921., u sredini: I/200 m.

Plaketa

Plaketa za I. mjesto na 200 m u Zagrebu

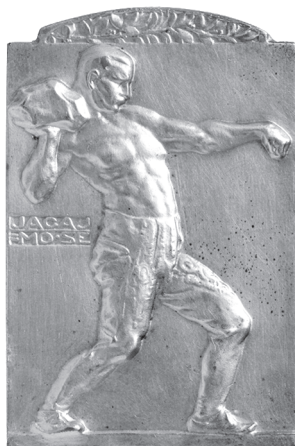
Na mitingu HAŠK-a održanom u Zagrebu 28. kolovoza 1921. osvojio je prvo mjesto i zlatnu plaketu na 200 metara, rezultatom od 22,8 sekundi.

Autor je plakete akad. kipar Robert Frangeš - Mihanović.

Plaketa je dvostrana, kovana, od pozlaćene bronce, dim. 59 x 38 mm.

Av.: Snažan muškarac u stavu krajnje koncentracije prije izbačaja velikog kamena. Lijevo na utisnutoj plohi moto: JAČAJMO SE. Gore u izduženom zaobljenom polju lovor-grana.

Rv.: Gore natpis: H. A. Š. K., ispod: I/Trč.200 m./28. 8. 921.

Plaketa, avers

Plaketa za II. mjesto u trčanju teklića na 4 x 100 m u Zagrebu

Na istom mitingu HAŠK-a osvojio je drugo mjesto u trčanju teklića na 4 x 100 m.

Plaketa je identična plaketi za osvojeno prvo mjesto u utrci na 200 m, osim što je umjesto brojke 200 ugraviran tekst: II/4x100 m./Teklići/28. 8. 921.

Plakete za I. mjesta na 100 i 200 m i trčanje teklića na 4 x 100 na prvenstvu Jugoslavije

Na prvenstvu Jugoslavije održanom u Zagrebu, 11. rujna 1921. osvojio je prvo mjesto u tri discipline: na 100 metara, na 200 metara i u trčanju teklića na 4 x 100 m.

Za osvojena prva mjesta dobio je po zlatnu plaketu u obliku lovor-lista.

Plaketa je jednostrana, od pozlaćene bronce, dim. 26 x 84 mm, s odgovarajućim natpisima.

- za utrku na 100 metara ugraviran je natpis: JUGOSL. ATLETSKI SAVEZ/I/Prv. Jugosl./Trčanje 100 m./Zgb. 11/IX. 1921.

U toj je utrci Matz postavio državni i svoj osobni rekord: 11,2 sekunde.

- za utrku na 200 metara ugraviran je natpis: JUGOSL. ATLETSKI SAVEZ/I/Prv. Jugosl./Trčanje 200 m./Zgb. 11/IX. 1921. U toj je utrci Matz postavio državni i svoj osobni rekord: 22,6 sekunde.

- za utrku u trčanju teklića 4 x 100 m ugraviran je natpis: JUGOSL: ATLETSKI SAVEZ/I/Prv. Jugosl./Trčanje teklića 4x100m/Zgb. 11/IX. 1921.

Plaketa

1922.

Plaketa za II. mjesto u trčanju teklića kroz Zagreb

Utrka je održana u Zagrebu 28. lipnja 1922. kroz ulice grada Zagreba.

Plaketa je identična prethodnim, s ugraviranim natpisom:

JUGOSL. ATLETSKI SAVEZ/TEKLIĆI KROZ ZAGREB/II/28./VI.1922.

Plakete za I. mjesta na 100, 200, 400 m i u trčanju švedskih teklića u Zagrebu

U Zagrebu je 3. kolovoza 1922. održano prvenstvo Zagrebačkog atletskog saveza, na kojem je Matz u četiri trkačke discipline osvojio prva mjesta.

Plakete su identične prethodnima, s ugraviranim natpisima:

- za utrku na 100 metara:

PRV. ZGB. ATL. SAVEZA/I/Trč. 100 M./3./VIII.1922.

- za utrku na 200 metara:

PRV. ZGB. ATL. SAVEZA/I/Trč. 200 M./3./VIII. 1922.

- za utrku na 400 metara:

PRV. ZGB. ATL. SAVEZA/I/Trč. 400 M./3./VIII. 1922.

Zanimljivo je da je pobijedio u disciplini koju baš nije volio.

- za utrku u trčanju švedskih teklića:

PRV. ZGB. ATL. SAVEZA/I/TRČ.ŠVEDSKIH TEKL./3./VIII. 1922.

1923.

Plaketa za I. mjesto na 100 m na međunarodnom mitingu u Zagrebu

U Zagrebu je 3. lipnja 1923. održan međunarodni atletski miting u povodu 10. godišnjice športskog kluba MARATHON, na kojem je u disciplini trčanja teklića na 100 metara osvojio prvo mjesto.

Avers plakete

Plaketa je dvostrana, lijevana u bronci, dim. 92 x 65 mm.

Av.: Prikaz trkača u snažnom pokretu udesno.

Dolje natpis: MARATHON.

Rv.: U kurzivu natpis: I/Teklići 100 m./Internac.meeting/Zagreb, 3/VI. 1923.

Plakete za I. mjesto na 200 m i švedsku štafetu te II. mjesto na 100 m u Zagrebu

U Zagrebu je 5. kolovoza 1923. održano lakoatletsko prvenstvo, na kojem je u utrci na 100 metara osvojio drugo mjesto, a u utrkama na 200 metara i u trčanju švedske štafete osvojio je prva mjesta.

Plaketa je dvostrana, lijevana, trokutastog oblika, od posrebrene bronce, dim. 42 x 48 mm, identična za sve tri discipline, osim natpisa na aversima:

- za utrku na 200 metara:

Av.: Bacač koplja prikazan s leđa, okrenut u lijevo. Desno dolje natpis: Z.I.A.P.

Rv.: Natpis u kurzivu: Prv./I/Trč. 200 m./5.VIII.923.

- za utrku u trčanju švedske štafete:

Rv.: Natpis: Prv./I/Trč.švedske štaf./5. VIII. 923.

- za utrku na 100 metara:

Rv.: Prv./II/trč. 100m/ 5. VIII. 923.

Avers plakete

Medalja za I. mjesto u trčanju teklića na 100 metara

Na prvenstvu Jugoslavije 26. kolovoza 1923., održanom u Zagrebu, u disciplini trčanja teklića na 4 x 100 m, osvojio je prvo mjesto.

Medalja je dvostrana, od lijevane bronce i pozlaćena, Ø 40 mm.

Av.: Dva trkača prikazani u trenutku primopredaje štafetne palice. Lijevo natpis: U.L.A.S., dolje: PRV./JUGOSLAVIJE

Rv.: Natpis: I/TRČ. TEKL./4x100 M/26. VIII. 1923.

Avers medalje

1924.

Medalja za III. mjesto u trčanju na 100 m

31. kolovoza 1924. organizirano je prvenstvo Jugoslavije, na kojem je u disciplini trčanje na 100 metara osvojio treće mjesto.

Medalja je dvostrana, kovana u bronci, Ø 40 mm.

Medalja je izrađena u kovnici Huguenin Freres, La Locle, Švicarska.

Av.: Prikaz dva trkača u finišu utrke, desno dolje signatura „Huguenin“

Rv.: Uz lijevi rub lovor-grančica. Gore desno natpis: III./Prv. J.L.A.S./trč. 100 m/31. VIII. 1924. Uz rub signatura: „Huguenin DEP“.

Avers medalje

1927.

Medalje za I. mjesto u trčanju teklića na 4 x 100 m

Na prvenstvu Jugoslavije organiziranom u Zagrebu 28. kolovoza 1927., osvojio je u disciplini trčanja teklića na 4 x 100 metara prvo mjesto.

Medalja je iskovana u kovnici Huguenin Freres u La Locle, a dimenzijama i aversom identična je medalji od 31. VIII. 1924.

Rv.: Natpis: trč.teklića/4x100 m/I/Zgb, 28. VIII. 27.

Medalja za I. mjesto u trčanju švedskih teklića

Na prvenstvu Jugoslavije organiziranom 28. kolovoza 1927. u Zagrebu osvojio je prvo mjesto u disciplini trčanja švedskih teklića.

Medalja je dvostrana, lijevana u bronci, pozlaćena, Ø 40 mm, izrađena u kovnici Huguenin Freres, La Locle, Švicarska.

Medalja ima ušicu o kojoj visi na vrpci.

Av.: Polufigura sportaša okrenutog ulijevo, koji u desnoj ispruženoj ruci drži lovor-vijenac. Signatura desno dolje: „Huguenin“.

Rv.: Gore uz rub natpis: J.L.A.S./trč. šved. teklića/I/Zgb, 28. VIII. 27.

Avers medalje

Za sveobuhvatan rad, predsjednik bivše Jugoslavije Josip Broz Tito odlikovao je Rudolfa Matza s dva ordena:

Orden rada s crvenom zastavom

Njime ga je predsjednik FNR Jugoslavije 17. ožujka 1961. odlikovao, kako stoji u povelji o dodjeli, *za naročite zasluge i postignute uspehe u socijalističkoj izgradnji naše zemlje*.

Povelja je od tvrdoga papira, s rukopisom, potpisana od šefa Kancelarije ordena Jovana Drače, i na njoj visi o jamstveniku pečat u drvenom etuiju. Dimenzija je povelje 49 x 34 cm. Uz znak ordena nalazi se i vrpčica.

Orden

Povelja

Orden zasluga za narod sa srebrnim zrakama

Njime ga je predsjednik SFR Jugoslavije Josip Broz Tito odlikovao, kako stoji u povelji o dodjeli ordena, „za zasluge i postignute rezultate od značaja za socijalističku izgradnju zemlje“, dana 5. siječnja 1969.

Povelja je od tvrdog papira, dim. 49 x 34 cm, s rukopisom, s potpisom šefa Kancelarije ordena Jovana Drače.

Uz znak je ordena vrpčica.

Orden

Slikovne priloge izradili su Miljenko Gregl, fotograf Muzeja grada Zagreba, i Goran Granić, fotograf iz Zagreba.

Autori na pruženoj pomoći zahvaljuju djelatnici Muzeja grada Zagreba gospođi Marini Smokvina.

Literatura

1. *Jelčić, Z.*, Zbirka Margite & Rudolfa Matza - donacija Muzeju grada Zagreba, katalog Zbirke, Muzej grada Zagreba, Zagreb, 2010.
2. Muzička enciklopedija, Jugoslavenski leksikografski zavod, tom 2., Gr-Op, Zagreb, 1974.
3. Hrvatski leksikon, Naklada Leksikon, d.o.o., svezak II., L-Ž, Zagreb, 1997.
4. Hrvatska opća enciklopedija, Leksikografski zavod Miroslav Krleža, tom 7., Mal-Nj, Zagreb, 2005.